

TOIMINTAKERTOMUS 2008

1. TULEVAISUUDEN TUTKIMUKSEN SEURA ry

Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry/Sällskapet för framtidsstudier rf. perustettiin tutkijoiden, opettajien ja tiedeyhteisön laajan kannatuksen pohjalta yliopistojen ja korkeakoulujen toimesta Turussa 28. päivänä toukokuuta vuonna 1980. Se on luonteeltaan tulevaisuudentutkimusta ja sen opetusta edistävä tieteellinen yhdistys, joka myös yhdistää alan harrastajia ja edistää kansalaiskeskustelua.

Seuran tarkoituksena on edistää ja levittää tulevaisuudentutkimusta, sen hyväksikäyttöä ja opetusta erityisesti Suomessa, ja tällä tavalla myötävaikuttaa suomalaisen yhteiskunnan ja kulttuurin kehittämiseen. Toimintatapoihin kuuluu yhteydenpito tutkijoihin ja tutkimuslaitoksiin niin kotimaassa kuin kansainvälisestikin sekä tiedotustoiminta julkaisujen, seminaarien ja oppimateriaalin muodossa.

2. VARSINAINEN TOIMINTA

2.1 Julkaisutoiminta

Seuran julkaisutoiminnasta vastasi Futuran päätoimittaja Tapio Tamminsen johdolla toimitusneuvosto, johon kuuluivat Olli Hietanen, Vuokko Jarva, Tuomo Kuosa, Osmo Kuusi, Keijo Mäkelä, Juha Nurmela, Iris Penttilä, Juhani Pekkola, Tapio Rantala, Sari Kettunen, Petri Tapio ja Marja-Liisa Viherä. Toimituskunta kokoontui kertomusvuonna kolme kertaa.

Toimitusneuvoston tehtäviin kuului Futura -lehden sisältö, ulkoasu, teemanumerot ja markkinointi sekä julkaisusarjat.

2.1.1 Futura -lehti

Seuran jäsenlehti Futura ilmestyi vuonna 2008 neljä kertaa. Lehtien teemoina olivat:

- 1/2008 *Sivistys ja tulevaisuus*, vierailevina päätoimittajina Osmo Kuusi ja Marja-Liisa Viherä.
- 2/2008 *Mihin menet Venäjä?*, päätoimittajana Tapio Tamminen.
- 3/2008 *Ylihuominen leipämme*, vierailevana päätoimittajana Hanna-Leena Pesonen.
- 4/2008 *Miten ajatella riskejä?*, vierailevana päätoimittajana Juha Nurmela.

Lisäksi lehdissä julkaistiin mm. seuran tilaisuuksissa pidettyjä alustuksia ja muita ajankohtaisia tulevaisuudentutkimukseen liittyviä artikkeleita, kommentteja sekä kirja-arvosteluja.

Futura -lehden päätoimittajan tehtäviä hoiti Tapio Tamminen. Futura -lehden taitosta vastasivat Rita Lindberg lehdet 1/2008 ja 2/2008 ja Iris Penttilä lehdet 3/2008 ja 4/2008.

Futura -lehti oli Helsingin yliopiston koordinoimassa elektroniseen julkaisemiseen ja julkaisujen verkkovälitykseen liittyvässä ELEKTRA- verkkojulkaisuprojektissa. Lisäksi Futura -lehti oli löydettävissä viitetietokanta Aleksista sekä virtuaalikirjakauppa Granumista.

Futura -lehti oli esillä Helsingin kirjamessuilla 23.-26.10.2008 Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitto Kultti ry:n osastolla.

2.1.2 eFutura

Futura -lehteä täydentävästä verkkoversiosta käytetään nimeä eFutura, se löytyy osoitteesta <http://www.futurasociety.fi>. eFuturan tavoitteena on julkaista neljä sähköistä teemalehteä vuodessa, myös muut aiheet ovat mahdollisia.

eFuturassa julkaistaan myös "välilehtiä" eli laajahkoja artikkeleita ja jopa raportteja. Sähköisen lehden keskeinen idea on reaaliaikaisuus. Tänäkin keksitty idea voi näkyä jo huomenna eFuturan sivuilla. eFuturassa julkaistaan artikkeleita pdf -verisoina. eFuturan päätoimittajana toimi Keijo Mäkelä, teknisestä toteutuksesta vastasi Hannu Penttilä.

2.1.3 Kotisivut

Seuran kotisivut sijaitsivat Tieteellisten seurain valtuuskunnan TSVpro palvelimella osoitteessa <http://www.futurasociety.fi>. Kotisivuilla julkaistiin seuraesittelyn lisäksi mm. seminaaritiedotteita ja seminaarimateriaalia sekä pdf- että kuunneltavina WMA -tiedostoina. Sivuilla oli myös tietoa tulevaisuudentutkimuksesta ja linkkejä muille tulevaisuudentutkimusaiheisille sivustoille. Osalle paikallistoimintaryhmiä on avattu omat sivut seuran sivujen yhteyteen. Kotisivujen ylläpidosta ja päivittämisestä vastasi Iris Penttilä. Kuopion toimintaryhmä vastasi omien sivujensa päivittämisestä ja ylläpidosta.

Kertomusvuonna suunniteltiin jäsenkyselyä. Tavoitteena on saada kotisivuille sähköinen kyselylomake, jolla kerätään jäsenistöltä tietoa seuran toiminnan kehittämiseksi.

2.1.4 Acta Futura Fennica-sarja

Acta Futura Fennica-sarjassa ei ilmestynyt teoksia kertomusvuonna.

2.1.5 Tulevaisuussarja

Tulevaisuussarjassa ei ilmestynyt teoksia kertomusvuonna.

2.2 Seminaaritoiminta

2.2.1 Kesäseminaari: Sivistymättömyys tulevaisuuden rakentamisen voimavara

Seuran perinteinen kesäseminaari pidettiin 21.-22.8.2008 Hämeen ammattikorkeakoulun Evon metsäopistolla Lammilla. Kesäseminaari organisoitui neljän teeman, ihminen, talous, politiikka ja media, ympärille. Teemoja tarkasteltiin seitsemän kuolemansyynin, ylpeys, kateus, viha, laiskuus, ahneus, kohtuuttomuus ja irstaus, kautta ja miten ne välittyvät tulevaisuuden sivistymättömyytenä. Tavoitteena oli rakentaa tulevaisuutta ja ymmärtää tulevaisuuden pitkäkestoista muutosprosessia lähestymällä tuttua maailmaa totuttuun nähden päinvas-
taisesta ajatuksellisesta suunnasta, jotta ennen havaitsemattomia ilmiöitä saataisiin nousemaan esiin. Seminaari oli kaksipäiväinen ja ohjelma lomittui teemaan johdattelevien puheen-

vuorojen ympärille, joiden tarkoituksena oli herättää keskustelua, antaa oivalluksia ja uusia näkökulmia ja ajatuksia.

Seminaarissa alustivat: Avaus, puheenjohtaja Marja-Liisa Viherä, Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry • Tulevaisuuden sivistymättömyys - "Elämmekö punajuuressa", *Rauno Kuusisto Tulevaisuuden tutkimuskeskus* • Ihminen ja tulevaisuuden sivistymättömyys, *Päivikki Telenius, Helsingin toimintaryhmä* • Tulevaisuuden sivistymättömyys –teemakeskustelut ryhmittäin • Poliitiikka, media ja tulevaisuuden sivistymättömyys Poliitiikka: petettyjen lupausten ja toteutuneiden houkutusten maailma ja/vai tulevaisuuden sivistynyttä hahmotusta?, *professori Olavi Borg, Tampereen yliopisto* • Sivistymättömyys - vapaa valinta vai median syy? *vapaa kouluttaja ja toimittaja Marketta Rentola* • Ryhmätöiden ajatelmat poliitiikka, media ja tulevaisuuden sivistymättömyys teemoista.

Kesäseminaarin suunnittelusta ja järjestelyistä vastasi työryhmä; Marja-Liisa Viherä, Ana Nuutinen, Rauno Kuusisto ja Iris Penttilä. Marja-Liisa Viherä toimi seminaarin puheenjohtajana.

2.2.2 Top Ten Futures VIII –seminaari

Kertomusvuonna aloitettiin *Top Ten Futures VIII Tieteen luomat teknologiat – keinoja muuttaa maailmaa?* -seminaarin suunnittelu, tavoitteena järjestää Top Ten Futures -seminaari keväällä 13.2.2009. Seminaarisuunnittelutyöryhmään kuuluivat Osmo Kuusi, Marja-Liisa Viherä, Ana Nuutinen, Hazel Salminen ja Iris Penttilä.

2.2.3 Tulevaisuusfoorumi – Heikot riskisignaalit

Tulevaisuusfoorumin tavoitteena on oppia tunnistamaan heikkoja signaaleja. Foorumi on tuottanut myös uusia ajatuksia, rakentanut tulevaisuuskuvia ja käynyt keskustelua siitä, mitä maailmassa tapahtuu. Kertomusvuonna järjestettiin yksi Tulevaisuusfoorumitilaisuus 1.3.2008. Heikkoja signaaleja kerättiin erilaisista riskeistä, joiden oletettiin kehkeytyvän yhteiskunnassa, tekniikassa, biotieteissä, maapallon mittaisissa ilmiöissä, yksilön elämässä jne.

Tulevaisuusfoorumi oli kaksivaiheinen; heikkoja signaaleja kerättiin verkon kautta erityisellä web-työkalulla yhteistyössä Fountain Parkin kanssa. Kerättyjä signaaleja tarkasteltiin Leena Ilmolan ja Tapio Rantalan johdolla Tulevaisuusfoorumitilaisuudessa lauantaina 1.3.2008 Tulevaisuuden tutkimuksen seuran tiloissa, Helsingissä.

Tulevaisuusfoorumin tulokset julkaistiin seuran kotisivuilla ja Juha Nurmelmän toimittamassa Futura -lehdessä 4/2008 *Miten ajatella riskejä?*. Tulevaisuusfoorumin eri vaiheisiin saattoi osallistua myös ilman verkkoyhteyksiä.

2.2.4 Tiedeseminaari

Viides tiedeseminaari *Luopuminen, varautumista tulevaisuuteen vai luovuttamista* järjestettiin 26.9.2008 Tieteiden talolla Helsingissä. Seminaarissa pohdittiin onko luopuminen tulevaisuuden tekemistä, reaktiivista toimintaa vai kompromissin tulos? Löytyykö luopumisen kautta uusia näkökulmia ja uusia tulevaisuuden suuntia?

Seminaarissa alustivat: Aikaisemmat seminaarit, *Paikallistoimintaryhmän vetäjä Matti*

Leskinen, Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry • Luopumisesta käsitteenä, TkT Viljo Martikainen, Luonnonfilosofian seura pj. • Luopuminen elinkeinoelämässä, johtaja Risto E. J. Penttilä, Elinkeinoelämän valtuuskunta • Luopuminen työntekijän näkökulmasta, puheenjohtaja Tuire Santamäki-Vuori, Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL • Luopuminen, kehityksen edellytys, professori Vesa Kanninen, Helsingin yliopisto • Luopuminen henkilökohtaisista syistä, taloust. tri. Kari Mustanoja, Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry • Luopuminen muutoksen osana, professori Martti Kekomäki, Kansanterveystieteen laitos • Ryhmäpohdintaa ja yhteenveto sekä keskustelua, THM Meimi Lahti, Satakunnan Ammattikorkeakoulu.

Seminaarin puheenjohtajina toimivat Veli Laine ja Meimi Lahti. Järjestäjinä olivat Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry yhdessä Ajatuspaja E2:n kanssa. Seminaari oli maksuton ja siihen osallistui 70 henkilöä.

Suunnittelutyöryhmään kuuluivat Leena Koivisto, Veli Laine, Meimi Lahti, Matti Leskinen, Viljo Martikainen, Kari Mustanoja, Pentti Räsänen ja Iris Penttilä. Tiedeseminaari on järjestetty neljä kertaa aikaisemmin eri teemoilla.

2.2.5 Tulevaisuusklubi

Tulevaisuusklubin tavoitteena on luoda tulevaisuudesta kiinnostuneille nuorille pysyvä linkki tulevaisuuden tekemiseen. Tulevaisuusklubi järjestettiin 5.4.2008 Paraisten lukiossa, järjestäjinä Paraisten lukio, Taloudellinen tiedotustoimisto TAT ja Tulevaisuuden tutkimuksen seura. Tilaisuuden organisoivat Outi Verronen-Pöyliö Paraisten lukiosta. Tilaisuuden teemana oli *Ammatit ja tulevaisuus*. Tulevaisuusklubissa oli alustuksia työelämän ja ammattien tulevaisuudennäkymistä, valmistuneiden uratarinoita ja tulevaisuusverstastyöskentelyä sekä yrittäjien/talouselämän puheenvuoroja. Tulevaisuusklubiin osallistui 29 nuorta.

Tilaisuuden ohjelma: Avaus *lehtori Outi Verronen-Pöyliö, rehtori Hannu Rantala • Uratarinat Paraisten lukion entiset opiskelijat Kati Bjennes, Antti Havola, Anu-Inkeri Kiiski • Tulevaisuuden osaamis- ja osaajatarpeet työmarkkinoilla, koulu-coach Olli Pietilä, Taloudellinen tiedotustoimisto • Yrityksen puheenvuoro, Lauri Ruohonen, Teknervisio Oy • Mitä on tulevaisuuden tutkimus?, tutkija Katriina Siivonen, Tulevaisuuden tutkimuskeskus, Turun kauppakorkeakoulu • Tulevaisuusverstas "Mikä on minun tulevaisuuteni? • Verstaan purku.*

2.2.6 Pikkujouulun tonttutohtoriväitös

Tulevaisuuden tutkimuksen seuran perinteinen tonttuväitöspikkujoulu vietettiin maanantaina 15.12.2008 seuran toimistolla, Eerikinkatu 28, 5. krs, Helsinki. Kunnanjohtaja, dosentti Esko Juntunen väitteli tonttutohtoriksi aiheesta *Elinkaarimalli tulevaisuuden ymmärtämisen näkökulmasta*. Osmo Kuusi toimi vastaväittäjänä ja Marja-Liisa Viherä kustoksena. Tilaisuuteen osallistui 25 henkilöä.

2.2.7 Muut tilaisuudet

Seura järjesti 1.4.2008 mahdollisuuden lähteä katsomaan *Sininen lintu näytelmää* Helsingin kansallisteatteriin yhdessä seuran muiden jäsenten kanssa ja näytelmän jälkeen keskustelemaan esityksestä. Näytelmästä tiedotettiin sähköpostin välityksellä, halukkaat

saivat itse ostaa lipun ja tulla paikalle. Näytelmän jälkeen pohdimme esityksen antia 15 hengen voimin. Maurice Maeterlinckin näytelmä Sininen Lintu oli mysteerinäytelmä planeetan ekologisesta tilanteesta ja ihmisen ja tekniikan voimasta/voimattomuudesta ja kertomus onnen etsinnästä, "tulevaisuudentutkimus" vailla vertaakaan.

Seura osallistuisi "Maailman suurin Reilun kaupan kahvitauko" –maailmanennätykseen järjestämällä 21.10.2008 klo 14-15 seuran toimiston aulassa kaikille avoimen Reilun kahvitauon, jossa samalla jaettiin tietoa mm. Reilusta kaupasta ja Tulevaisuuden tutkimuksen seurasta. Hazel Salminen oli tilaisuuden organisoija.

2.3 Paikallistoiminta

Seuran pääasiallisena toimintamuotona on toimia yksittäisten jäsenten kautta, paikallisissa toimintaryhmissä. Vuonna 2008 toimintaryhmiä oli neljätoista; Helsingissä, Hämeenlinnassa, Joensuussa, Kuopiossa, Kuortaneella, Lahdessa, Mikkelissä, Oulussa, Porissa, Rovaniemellä, Ruovedellä, Seinäjoella, Tampereella ja Turussa.

2.3.1 Paikallistoiminnan verkostotapaaminen

Kertomusvuonna käynnistettiin paikallistoimintaryhmien vetäjille tarkoitetun verkostotapaamistilaisuuden suunnittelu. Tavoitteena on järjestää toimintaryhmien vetäjille ja seuran hallituksen jäsenille tilaisuus, jossa tutustutaan käytännön harjoituksiin uusiin viestintävälineisiin (irc-galleria, irkki, skype, blogit, www.doodle.ch, mp3/wma, facebook, youtube). Tilaisuus on jatkoa marraskuussa 2007 järjestetyille verkostotapaamiselle ja se toteutetaan yhdessä Tietotaitotalkoot –hankkeen kanssa.

2.3.2 Helsingin toimintaryhmä

Toimintaryhmä kokoontui viisi kertaa lounaskokouksiin ja järjesti 14 yleisötilaisuutta, joiden teemoina olivat:

- *Ekokaupunki*, alustajana Matti K Mäkinen.
- *Suomi 2107, seuraavat sata vuotta*, alustajana Pentti Vartia, kommentoijana Osmo Kuusi, juontajana Arto Salmela.
- *Avarussektorin tulevaisuus Suomessa*, alustajina Päivi Jukola ja Aapo Puhakka. Yhteistilaisuus Suomen Avaruustutkimusseuran (SATS-SAFF) kanssa.
- *Arjen hyvinvointi tulevaisuudessa*, alustajana Timo Hämäläinen, kommentoijina Juhani Anttila ja Jorma Vakkuri.
- *Intia: talous kasvaa, kestäkö ympäristö, poistuuko köyhyys?*, alustajina Tapio Tamminen ja Anita Kelles.
- *Metropolivision kolmet kasvot, vaihtoehtojen tuottamista työpajoissa*, alustajana Hannu Kalajoki.
- *Maatalouden tulevaisuus*, alustajana Aarne Pehkonen, kommentoijana Pasi Rikkonen, juontajana Pentti Räsänen,
- *Vapaa-ajan asuminen tulevaisuudessa*, alustajana Arto Salmela, Anne Jarva ja Jorma Leppänen kommentoivat, juontajana Pentti Räsänen.
- *Metropolialueen kestävä aluerakenne*, Hannele Selin ja Olli-Pekka Hatanpää alustavat, Reijo Korhonen kommentoi, juontajana Matti Leskinen.
- *Kielen tulevaisuus*, alustaja Pirkko Nuolijärvi, kommentoijana Leena Merisaari, juontajana

Pentti Räsänen.

- *Venäjä, Pietari ja Suomi 2054*, alustaja Johan Bäckman, juontajana Arto Salmela.
- *Suomen alueellinen organisointi tulevaisuudessa*, alustajana Tapio Välinoro, juontajana Arto Salmela.
- *Suur-Helsingin visioiden toteutus*, alustaja Hannu Penttilä, Hannu Kalajoki kommentoi, juontajana Matti Leskinen.
- *Yhteisöllisyys tulevaisuudessa*, alustajina Meri Lähteenoksa, Kari Mustanoja ja Päivikki Telenius kommentit Pirjo Kortelainen ja Eeva Pelkonen.

Tilaisuudet olivat maksuttomia ja avoimia kaikille aiheesta kiinnostuneille. Niistä tiedotettiin jäsenkirjeissä, seuran verkkosivuilla sekä lehtien tapahtumapalstoilla. Toimintaryhmän Tutuhesa -listalla oli vuonna 2008 noin 260 listalaista ja yli 1000 viestiä, joista valtaosa oli tulevaisuusaiheista keskustelua. Lisäksi listalla informoitiin tulevaisuusaiheisista tapahtumista ja tietolähteistä. Listaviestejä voi lukea liittymättä listalle osoitteessa <http://groups.yahoo.com/group/tutuhesa/messages>. Listaviestien analysointiin ei ole löytynyt halukkaita opiskelijoita. Listan tukena käytiin Tutuhesa -blogia <http://tutuhesa.blogspot.com/>, jossa julkistettiin laajempia aineistoja, koottuja keskusteluyhteenvetoja ja lounaskirjauksia. Yhteistyö muiden paikallistoimintaryhmien kanssa ja jäsenten verkottumista uusien verkostotyökalujen avulla ei edistynyt. Helsingin toimintaryhmän vetäjätiimiin kuuluivat Matti Leskinen, Pentti Räsänen, Kalle Mikkola, Arto Salmela, Päivikki Telenius ja Chris Kylander.

2.3.3 Hämeenlinnan toimintaryhmä

Hämeenlinnan toimintaryhmä järjesti vuoden aikana kaksi keskustelutilaisuutta joiden aiheina olivat:

- *TE -keskuksessa tehtävä ennakointityö*, projektipäällikkö Jukka Vepsäläinen, Hämeen TE -keskus.
- *Ennakointi ilmiönä - mitä se on, miten ja ketkä sitä tekevät?*, kehitysjohtaja Olli Hietanen Tulevaisuuden tutkimuskeskus.

Lisäksi Hämeenlinnan toimintaryhmä oli mukana järjestämässä yhdessä Suomen Laatu yhdistys ry:n Osaamisen kehittämisen laatujaoksen, TIEKE Tietoyhteiskunnan kehittämiskeskus ry:n kanssa *Verkoilla Vanajavedellä - Osaamisen kehittäminen verkostoyhteistyössä* -seminaaria 16.10.2008 HAMK Wetterhoffin auditoriossa, Hämeenlinnassa.

Kaikki tilaisuudet olivat maksuttomia ja avoimia kaikille kiinnostuneille. Hämeenlinnan toimintaa koordinoi Riitta Hakulinen.

2.3.4 Kuopion toimintaryhmä

Kuopion paikallistoimintaryhmä ei kokoontunut vuoden aikana. Jäsenet toimivat erilaisissa yhteyksissä tulevaisuudentutkimuksen piirissä. Savotutu sähköpostilistalla on noin 57 jäsentä. Kuopion toimintaryhmä ylläpiti www-sivuja osoitteessa <http://www.hytti.uku.fi/~paanala/tutu/> sivuille pääsee myös seuran sivujen kautta osoitteesta <http://www.futurasociety.fi/kuopio>.

2.3.5 Lahden toimintaryhmä

Lahden toimintaryhmä järjesti kertomusvuonna kuusi keskustelutilaisuutta ja tutustumisen virtuaalitodellisuuden kokeiluihin ja oppimisympäristöön:

- Tulevaisuuden tutkimuksen seuran hallituksen puheenjohtaja Marja-Liisa Viherä kertoi seuran toiminnasta sekä Tietotaitotalkoot -hankkeesta, jonka tavoitteena on yhteisöllisten valmiuksien parantaminen tulevaisuuden tekemisessä.
- Jukka Vepsäläinen alusti tulevaisuuden tutkimuksen ja ennakkoinnin välisestä yhteydestä.
- Tutustuminen tulevaisuuspyörämenetelmään, johdattelijana Soili Saikkonen.
- Heikot signaalit, Jukka Ilmonen.
- Tulevaisuuden tutkimuksen seuran paikallisosaston toimintaan kohdistuvat toiveet ja odotukset ja toisena aiheena oli Päijät-Hämeen ennakointiverkoston esittely.
- Tutustuminen Lahden ammattikorkeakoulun Tekniikan laitokseen jossa,
 - tutustuminen lumelaboratorion virtuaalitodellisuus-kokeiluihin, esittelijänä Ismo Jakonen,
 - tutustuminen Koulutuskeskus Salpaukselle tehtyyn virtuaaliseen oppimisympäristöön SecondLife -maailmassa, jossa oli mahdollisuus kokeilla liikkumista avatarhahmossa, esittelijänä Ari Vesikko.

Lahden paikallistoimintaa koordinoivat Soili Saikkonen ja Jukka Ilmonen.

2.3.6 Mikkelin toimintaryhmä

Mikkelin ryhmän toimintaa jäsensivät seuran jäsenille avoimet tulevaisuus- ja delfoi -työpajat.

- Huhtikuussa työpajan teemana oli *oppiminen ja opetus*. Tietoiskuvierailijoina olivat Anita Rubin, Aila Paaso ja Kati Korento.
- Toukokuussa työpajan teemana oli *Delfoi -metodin uudet muodot*. Alustuksia pitävät Osmo Kuusi, Hannu Linturi, Yrjö Myllylä, Juha Nurmela ja Petri Tapio.

Syksyllä 2008 järjestettiin Delfoi-verkkokurssi yhteistyössä Metodixin (www.metodix.com), Internetixin (www.internetix.fi) ja Nettilukion (www.nettilukio.fi) kanssa. Kurssi oli Tulevaisuuden tutkimuksen seuran jäsenille maksuton. Kurssin tueksi järjestettiin lukukausittain neljä Tutu – Delfoi työpajaa.

Mikkelin toimintaa koordinoi Hannu Linturi.

2.3.7 Porin toimintaryhmä – Satakunnan Klubi

Klubi kokoontui seuran paikallistoimintaryhmänä vuonna 2008 kolme kertaa. Alustusten ja keskustelujen aiheita olivat:

- *Millainen on Tukholma-Pori-Jyväskylä -lentoyhteys ja mitä siitä seura*, Jyrki Kangas.
- *Miksi korkomarkkinat ovat sekaisin ja mitä siitä seuraa?*, Länsi-Suomen Osuuspankin OP-Private johtaja Ville Aalto-Setälä.
- *Jämin kehittyminen ja tulevaisuus*, aluearkkitehti Ilmari Mattila.

Satakunnan Klubin ja Seinäjoen toimintaryhmä järjestivät 20.1.2008 *Alueiden gravitaatio – seminaarin*. Seminaarissa alustivat: *Tilaisuuden avaus* Heikki Rantala, projektipäällikkö, Suupohjan ammatti-instituutti • *Yrittäjänä kahdessa maakunnassa* Hannu Malmivaara, toimitusjohtaja, Pirjon Pakari • *Maaseudun innovaatioympäristö*, Antti Saartenoja, vanhempi tutkija, Ruralia –instituutti •

Pienuuden dynamiikka, Ilari Karppi, professori, Tampereen yliopisto, yhdyskuntatieteiden laitos
• *loppukeskustelu*.

Satakunnan Klubin toimintaa organisoivat Heikki Rantala ja Tuula Hermunen.

2.3.8 Seinäjoen toimintaryhmät

Seinäjoen toimintaryhmä järjesti vuoden aikana kaksi puolipäiväseminaaria. Yhteistyössä Satakunnan Klubin kanssa toimintaryhmä järjesti 20.1.2008 *Alueiden gravitaatio –seminaarin*. Seminaarissa alustivat: *Tilaisuuden avaus* Heikki Rantala, projektipäällikkö, Suupohjan ammatti-instituutti • *Yrittäjänä kahdessa maakunnassa* Hannu Malmivaara, toimitusjohtaja, Pirjon Pakari • *Maaseudun innovaatioympäristö*, Antti Saartenoja, vanhempi tutkija, Ruralia –instituutti • *Pienuuden dynamiikka*, Ilari Karppi, professori, Tampereen yliopisto, yhdyskuntatieteiden laitos
• *loppukeskustelu*.

Seinäjoen toimintaryhmä järjesti 3.10.2008 iltapäiväseminaarin *Kuntien rooli tulevaisuudessa*. Seminaarissa alustivat: Santtu von Bruun, Suomen Kuntaliitto • Jarmo Kivineva Kuhmalahden kunnanjohtaja (1000 asukkaan kunta) • Marja-Liisa Viherä, Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry • Harri Mattila Uuden Kauhavan tuleva kunnanjohtaja, (yhdistyy useita kuntia). Tilaisuus oli maksuton ja avoin.

Seinäjoen toimintaa organisoivat Ari Virkamäki.

2.3.9 Turun toimintaryhmä

Turun paikallistoimintaryhmä kokoontui vuoden aikana säännöllisesti sekä esitelmätilaisuuksiin että vapaamuotoisiin suunnittelukokouksiin. Suunnittelukokouksia pidettiin vuoden mittaan kaikkiaan neljä ja esitelmätilaisuuksia viisi. Esitelmätilaisuuksiin osallistui yhteensä 72 henkeä ja kaikki tilaisuudet järjestettiin Turun kaupunkorakennuskoulun tiloissa seuraavasti:

- Innovaatio- ja keksintötoiminnan todellisuus, myytit ja tulevaisuus, Pentti Juhala.
- Suomen kieli vallan kielenä, professori Kaisa Häkkinen.
- Kulttuurisesti kestävää aluekehitystyötä, FT Katriina Siivonen.
- Valokuvaterapia auttamisen muotona, VTM Kitty Enbom.
- Geeniterapia nyt ja tulevaisuudessa, professori emeritus Petter Portin.

Paikallistoimintaryhmän toiminnasta tiedotettiin omalla sähköpostilistalla, Turun Sanomien tapahtuma-palstalla, erilaisten sähköpostilistojen välityksellä sekä Facebookin kautta. Sähköpostilistalle tutu-turku@lists.utu.fi kuului vuoden lopussa 63 henkeä. Listalle liittyi vuoden 2008 aikana 21 uutta jäsentä ja siltä irtisanoutui 2 jäsentä.

Toiminnan suunnittelu- ja toteutustyöryhmään kuuluivat Ilpo Alvesalo, Karoliina Autere, Jussi Lehtonen ja Päivi Ovaskainen.

2.3.10 Muut toimintaryhmät

Joensuussa, Kuortaneella, Ruovedellä ja Rovaniemellä järjestettiin toimintaa mm. paikallisissa projekteissa ja hankkeissa tilanteen mukaan. Tampereen ja Oulun toimintaryhmien yhteyshenkilöt etsivät toimintaryhmilleen uutta vetäjää tai vetäjätiimiä.

2.4 Hallinto- ja järjestötoiminta

2.4.1 Hallituksen kokoonpano vuonna 2008

Puheenjohtaja: Marja-Liisa Viherä
Jäsenet: Tapio Rantala (varapuheenjohtaja) Osmo Kuusi, Rauno Kuusisto, Juha Nurmela, Aleksi Neuvonen, Ana Nuutinen, Hazel Salminen ja Irene Väkevä-Harjula.
Varajäsenet: Leena Ilmola, Tuomo Kuosa, Sofi Salonen, Santtu von Bruun, Olli Hietanen, Juha Kaskinen ja Auli Keskinen.

2.4.2 Seuran toimisto

Seuran osa-aikaisena (30h/viikko) pääsihteerinä toimi Iris Penttilä. Seuran toimisto sijaitsi Kustannusosakeyhtiö Maahengen vuokraamassa yhteistoimistoon Eerikinkatu 28, 5 kerros. Seura on vuokrannut tilasta käyttöönsä yhden huoneen, vuokraan kuuluu yhteistilojen käyttöoikeus.

2.4.3 Tulevaisuuspalkinto

Tulevaisuuden tutkimuksen seuran hallitus myöntää tulevaisuuspalkinnon harkintansa mukaan ansiokkaasta tulevaisuudentutkimuksesta. Vuoden 2008 tulevaisuuspalkinto myönnettiin *Hannu Linturille* innokkaasta ja ansioituneesta tulevaisuustyöstä virtuaalioppimisen ja tulevaisuudentutkimuksen menetelmien kehittämisen parissa. Tulevaisuuspalkinto on Lampivaaran ametistikide.

2.4.4 Huomionosoitus

Huomionosoituksen myöntäminen Futura -lehdessä on tapa palkita hyvistä tulevaisuusteoista, uusista ideoista, arjen teoista ja ilmiöistä, joiden katsotaan edistävän kansalaisten oma-aloitteisuutta ja siten parempaa tulevaisuutta. Vuonna 2008 ei myönnetty huomionosoituksia.

2.4.5 Nuorisostipendi

Vuonna 2008 ei myönnetty nuorisostipendejä.

2.4.6 Kokoukset

Kevätkokous pidettiin torstaina 17.4.2008 Tieteiden talolla Helsingissä. Kokouksessa hyväksyttiin seuran toimintakertomus ja vahvistettiin vuoden 2007 tuloslaskelma ja tase sekä hyväksyttiin sääntöjen 16 § muutos koskien vuosikokouskutsujen lähettämistä. Vuosikokouskutsut voidaan jatkossa lähetetään myös sähköpostitse niille joiden sähköpostiosoite on seuran rekisterissä, muille jäsenille vuosikokouskutsu lähetetään edelleen postitse. Kevätkokouksen jälkeen Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnan puheenjohtaja *kansanedustaja Marja Tiura kertoi Tulevaisuusvaliokunnan haasteista.*

Syyskokous pidettiin keskiviikkona 12.11.2008 Tieteiden talolla Helsingissä. Kokouksessa vahvistettiin seuran toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2008, päätettiin jäsenmaksujen suuruudesta, valittiin hallituksen jäsenet erovuoroisten tilalle, valittiin varsinaiset ja varatilintarkastajat vuodelle 2008. Syyskokouksen jälkeen Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen johtaja Juha Kaskinen alusti otsikolla *Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen menneisyys, nykyisyys ja tulevaisuus - Perheestä laitokseksi, laitoksesta alustaksi?*

Hallitus kokoontui kertomusvuonna kuusi kertaa.

2.4.7 Lausunnot

Seura ei antanut kertomusvuonna lausuntoja.

3. VARAINHANKINTA

3.1 Jäsenet ja talous

Seuralla oli 31.12.2008 676 aktiivijäsentä ja 19 yhteisöjäsentä, joista seitsemän yliopistoa ja korkeakoulua ovat perustajajäseniä. Seuraan liittyi kertomusvuonna 69 uutta jäsentä, jäseniä erosi 23 ja passiivijäsenrekisteriin maksamattomien jäsenmaksujen vuoksi siirrettiin 22 jäsentä. Passiivijäsenrekisteriin siirretyille jäsenille lähetettiin asiasta kirje. Kunniajäseniä seuralla oli kahdeksan; *kansleri Kaarlo Hartiala, akateemikko Pekka Jauho, professori Matti Vapaavuori, professori Pentti Malaska, professori Ilkka Niiniluoto, professori Ilkka Virtanen, professori Olavi Borg sekä professori Eleonora Masini.*

Seuran jäsenmaksu oli henkilöjäseniltä 32 euroa, nuoriso- ja opiskelijajäseniltä 16 euroa (alle 24-vuotiaat nuorisojäsenet ja alle 30-vuotiaat perustutkinnon suorittajat, nuorisojäsenille ensimmäinen jäsenyysvuosi oli maksuton). Yhteisöjäsenmaksu oli 320 euroa.

Vuoden 2008 tuloslaskelmassa varsinaisen toiminnan kulujäämä oli 53412,18 euroa. Varainhankinnan tuotot 21673,00 euroa tulivat jäsenmaksuista ja kulut 1238,51 euroa muodostuivat Futurinfo -jäsenkirjeen julkaisemisesta. Lisäksi seura sai yleisavustuksena 32000 euroa opetusministeriöltä.

Tuotoista jäsenmaksut muodostivat 35,3 %, julkaisu- ja seminaarituotot 12,6 % sekä avustus opetusministeriöltä 52,1 %.

Kulujen pääerät muodostuivat julkaisukuluista 22,6 %, seminaari- ja paikallistoiminnan kuluista 9,0 % ja henkilö- ja toimistokuluista 66,4 % ja jäsenkirjekuluista 2,0 %.

Seuran tilikauden 2008 tulos oli 977,69 euroa alijäämäinen.

3.2 Futurinfo -jäsenkirje

Seura tiedotti kertomusvuonna toiminnastaan *Futurinfo* -jäsenkirjeillä, joita ilmestyi kaksi keväällä ja kaksi syksyllä. Lisäksi kesäkuussa lähetettiin tiedote kesäseminaarista. Futurinfo

2/2008 ja sekä kutsu vuosikokoukseen ja jäsenmaksulomake lähetettiin postitse kaikille jäsenille. Kevätvuosikokouksessa tehdyn sääntömuutoksen mukaisesti loppuvuoden Futurinfo -jäsenkirjeet sekä kesäkuun tiedote lähetettiin sähköpostitse niille, joiden osoite oli rekisterissä, muut saivat jäsenkirjeen ja tiedotteen postitse. Jäsenkirjeiden välillä tapahtumista ja tilaisuuksista tiedotettiin sähköpostitse, Futura -lehdessä sekä verkkosivuilla <http://www.futurasociety.fi>.

4. YHTEISTYÖ

4.1 Sidosryhmät

Seura toimi yhteistyössä Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen ja Tulevaisuudentutkimuksen VerkostoAkatemian (TVA) kanssa mm. tiedottamalla seuran jäsenille TVA:n tulevaisuudentutkimuksen opinnoista, tarjoamalla TVA:n opiskelijoille seuran jäsenyyttä sekä mahdollisuuden julkaista opinnäytetöitä Futura -lehdessä ja seuran kotisivuilla eFuturassa. Yhteyshenkilöinä toimivat Olli Hietanen. Seuran jäsenille on tiedotettu Tulevaisuuden tutkimuskeskuksen tapahtumista, julkaisuista sekä mahdollisuudesta käyttää tulevaisuudentutkimuksen Topitietokantaa.

Tulevaisuuden tutkimuskeskuksessa vieraili 25.-29.8.2008 ryhmä eteläafrikkalaisia ennakointiasiantuntijoita. Vierailun tavoitteena oli kehittää eteläafrikkalaisten asiantuntijoiden ennakointiosaamista. Ryhmä kävi 29.8.2008 iltapäivällä tutustumaan seuran toimintaan, jota esittelivät Pentti Malaska, Auli Keskinen, Marja-Liisa Viherä, Hazel Salminen, Tapio Rantala ja Iris Penttilä.

Seura toimi yhteistyössä myös kansainvälisen Millennium -projektin Suomen noodin kanssa.

Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV) järjestää joka toinen vuosi Tieteen päivien yhteydessä Tieteiden yö tapahtuman. Kertomusvuonna käynnistettiin vuoden 2009 Tieteiden yö tapahtuman suunnittelu. Iris Penttilä toimi seuran edustajana Tieteiden yö tapahtuman suunnitteluryhmässä.

TIEKEN ICT Klusteri, Tulevaisuuden tutkimuksen seura ry. ja Suomen Laatualueen julkisten palvelujen laatujaos järjestivät 14.2.2008 *Verkoilla – kulmittain* seminaarin Helsingissä. Seminaarissa tarkasteltiin strategista verkostoitumista useista eri näkökulmista. Matti Leskinen toimi seuran edustajana järjestelyryhmässä.

Toimintavuoden aikana ehdotettiin Eduskunnan tulevaisuusvaliokunnalle *Tulevaisuusraati-menetelmän* käyttöönottoa. Tulevaisuusraadeista voisi olla huomattavaa apua valiokunnalle uudistusten ja muutosten ruohonjuuri vaikutusten arvioinnissa. Menetelmä sopii myös erilaisten kansalaisyhteiskunnan innovaatioiden etujen ja haittojen selvittämiseen. Hanketta koordinoivat seuran edustajina Osmo Kuusi ja Juha Nurmela.

Vuonna 2008 seura liittyi kumppaniksi Tietotaitotalkoot -hankkeeseen. Tietotaitotalkoot -hankkeen tarkoituksena on tarjota erilaisille ryhmille, kansalaisaktivisteille ym. talkooapua tehdä audio-, video- tai painettu tuote sekä talkooruokaa ryhmän omasta tarpeesta lähtien.

Ennakkoinnin sähköinen tietopalvelu, Ensti, on opetusministeriön ja Euroopan sosiaalirahoituksen tuella Opetushallituksessa toteutettu ennakkoinnin tietopankki. Iris Penttilä toimi seuran edustajana Enstin tukiryhmässä ja Leena Merisaari on edustanut seuraa Enstin sanastotyöryhmässä.

Juha Nurmela puhui seuran edustajana Mediapäivillä 11.-12.4.2008 kulutustutkimuksen näkökulmasta medioiden käytössä. Juhan esitys kuultiin myös Radio Peilissä <http://yle.fi/radiopeili/>.

Juhani Pekkola on toiminut seuran edustajana Ennakkoinnista eteenpäin hankkeen projekti-ryhmässä. Hankkeen tavoitteena on mm. tuottaa Ennakkoinnin sähköiseen tietopalveluun, Enstiin opinto-ohjaajille ja työvoimahallinnon viranomaisille ennakointitiedon osio sekä tulevaisuus-/ennakointiaiheinen seminaari. Hankkeen toteuttajana on opetushallitus ja Etelä-Suomen lääninhallitus. Hanke päättyi tammikuun lopussa 2008.

Seura oli tulevaisuudentutkimuksen maailmanjärjestön World Future Societyn (WFS) ja World Futures Studies Federationin (WFSF) jäsen. Lisäksi seura oli jäsen Tieteellisten seurain valtuuskunnassa, Suomen Tiedekustantajien liitossa ja Kulttuuri-, mielipide- ja tiedelehtien liitossa Kultti ry:ssä.

4.2 Muu yhteistyö

Seuralle tulleiden yhteydenottojen perusteella jäsenet ovat olleet asiantuntijoina erilaisissa tulevaisuushankkeissa.

Seuran lähialueyhteistyötä toteutettiin mm. julkaisujen vaihdolla sekä Futura -lehden lähettämällä Baltian maiden yhteistyökohteisiin.